

informacije, ki jim lahko zaupate

ZPS
20 let
ZVEZA
POTROŠNIKOV
SLOVENIJE

Zavarovanje doma

www.zps.si

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA VARSTVO POTROŠNIKOV

www.uvp.gov.si, e: uvp.mg@gov.si
Kotnikova 28, 1000 Ljubljana
t: 01 478 36 18, f: 01 478 34 40

**MEDNARODNI INŠTITUT
ZA POTROŠNIŠKE RAZISKAVE**

Uvod

Hiša, stanovanje, oprema - vse to je premoženje, ki ga ljudje običajno pridobimo s trudom in odrekanjem. Nesreča pa se lahko kaj hitro zgodi in v trenutku ostanemo brez vsega. Nesrečam se ni mogoče povsem izogniti, z ustreznim zavarovanjem doma pa lahko vsaj omilimo njihove posledice in tiste, ki nastanejo zaradi nepredvidljivih dogodkov ali zaradi namerno povzročene škode. Poplava, požar, toča, vihar, izliv vode in druge nesreče nas lahko doletijo le enkrat v življenju, vendar pa so lahko finančne posledice katastrofalne, če nimamo sklenjenega ustreznega zavarovanja.

Izbira primernega zavarovanja ni ravno enostavno opravilo, vendar pa morate temu nameniti dovolj časa in dobro premisliti, saj vas lahko napačna odločitev drago stane. Lahko se na primer zgodi, da bo vaša hiša poplavljena, zavarovalnica pa kljub sklenjenemu zavarovanju za nepremičnino ne bo izplačala zavarovalnine, če v zavarovalni polici ni predvideno tudi zavarovanje za škodo, ki nastane zaradi poplave.

Danes lahko svoje premoženje zaradi pestre ponudbe zavarovanj zavarujete skoraj za vse nevarnosti. Ko se odločate, ali in kako boste zavarovali svoje premoženje, pa ni pomembno zgolj dejstvo, da je premoženje zavarovano, ampak predvsem, kako je zavarovano. Za lažjo odločitev, kako najbolje zavarovati svoj dom, vam v pričujoči brošuri ponujamo nekaj koristnih informacij in nasvetov.

Kaj zavarovati?

■ Zavarovanje stanovanja

Če živite v stanovanju v bloku, stolpnici ali v drugi večstanovanjski hiši, morate zavarovati etažno lastnino ter opremo v stanovanju. Preden boste sklenili zavarovanje, morate pri upravniku preveriti, kako je zavarovana večstanovanjska hiša (etažna lastnina). Če je hiša že zavarovana in zavarovanje krije vse nevarnosti, za katere menite, da vas utegnejo prizadeti, zavarujte le še opremo in druge predmete v stanovanju. Če s skupnim zavarovanjem v večstanovanjski hiši niste zadovoljni, vam nekatere zavarovalnice ponujajo tudi možnost, da sklenete dopolnilno zavarovanje etažne lastnine, ki vključuje še nevarnosti, ki jih skupno zavarovanje večstanovanjske hiše ne krije. Če upravnik še ni zavaroval večstanovanjske hiše, lahko to storite skupaj z drugimi stanovalci. Odločitev morate sprejeti s soglasjem lastnikov, ki imajo skupaj več kot tri četrtine solastniških deležev.

Prednosti skupnega zavarovanja v večstanovanjski hiši so, da je celotna stavba zavarovana z eno samo polico, kar olajša uveljavljanje odškodnine v primeru škode, hkrati pa je takšno zavarovanje cenejše kot zavarovanje vsakega stanovanja posebej. Pri sklenitvi skupnega zavarovanja je treba paziti na dvojce: vanj morajo biti vključene vse pomembne nevarnosti, ki lahko prizadenejo večstanovanjsko hišo, zavarovalna vsota pa mora ustrezati dejanski vrednosti zavarovanega objekta in predmetov, kar pomeni, da bo škoda v ustrezni višini tudi pokrita iz zavarovanja.

Poleg zavarovanja večstanovanjske hiše, s katerim zavarujete objekt in njegove sestavne dele (temelji, streha, fasada, skupni prostori, kot so vetrolov, stopnišče, hodniki, podstrešje, pralnica, kolesarnica, tla, stene, strop stanovanja, napeljave v stanovanju, vgrajena oprema, ki pripada etažni lastnini), pa morate posebej zavarovati še predmete in opremo v stanovanju.

■ Zavarovanje hiše

Če živite v hiši, je pametno zavarovati zgradbo (nepremičnino) in stvari (premičnine) v hiši. Pri zavarovanju zgradbe (nepremičnine) so zavarovani vsi njeni deli, vgrajene naprave (centralna kurjava, grelniki, klimatske naprave ipd.). Poleg stanovanjske hiše lahko zavarujete tudi pomožne objekte (garažo, lopo in druge objekte od 3. gradbene faze naprej). Zavarovanje nepremičnine pa pomeni le zavarovanje škode, ki nastane na »lupini« objekta, v nekaterih primerih v zavarovanje niso vključena niti okna, talne in stenske obloge. Če naj bo vaš dom popolno zavarovan, boste morali poleg nepremičnine zavarovati tudi premičnine. Zavarovanje premičnin poleg opreme v hiši ali stanovanju vključuje tudi druge stvari v stanovanju in pomožnih prostorih (na podstrešju, v kleti, v garaži, na terasi ...), pa tudi dragocenosti, umetniške predmete, vrednostne papirje, zbirke, listine in dokumente, shranjene v stanovanju.

■ Zavarovanje počitniške hiše

Načeloma veljajo za zavarovanje zgradb, ki so naseljene manj kot 270 dni v letu, enaki pogoji kot za zavarovanje stanovanjske nepremičnine, to je tiste, v kateri živite. Do razlik prihaja pri višini zavarovalne premije za opremo v počitniškem objektu, saj je zato, ker objekt ni stalno naseljen, nevarnost vloma večja. Tudi pri zavarovanju počitniške hiše je treba poleg »lupine« zavarovati še opremo.

Nevarnosti, za katere se lahko zavarujete

Zavarovalnice ponujajo zavarovanja skoraj za vse nevarnosti, ki lahko ogrozijo vaš dom. Ni pa smiselno, da je vsak objekt zavarovan za iste nevarnosti. Za katere nevarnosti je smiselno skleniti zavarovanje, je odvisne od lokacije, starosti ter drugih značilnosti vašega doma. Zavarovanja ne krijejo škode za posamezne nevarnosti v vseh primerih in v celotnem obsegu, zato vam najprej priporočamo, da razmislite, katere nevarnosti lahko zares ogrozijo vaš dom.

Zavarovanje nepremičnin

■ Paketno zavarovanje

Zavarovalnice večinoma ponujajo zavarovanje stanovanjske nepremičnine v obliki paketnega zavarovanja, pri čemer ima zavarovanec možnost izbirati med osnovnimi paketi, ki krijejo temeljne nevarnosti, in med razširjenimi paketi, s katerimi se zavarujemo še za dodatne nevarnosti.

Zavarovanje za temeljne nevarnosti priporočamo vsem lastnikom stanovanjskih nepremičnin. Tistim, ki živite na območjih, kjer se pogosteje pojavljajo dodatne nevarnosti (poplave, potres), pa priporočamo razširitev kritja na dodatne nevarnosti, ki ogrožajo premoženje.

Temeljne nevarnosti so tiste, ki ogrožajo večino zavarovancev, ker so pogostejše. Mednje sodijo požar, strela, eksplozija, vihar, toča, poškodbe zaradi teže snega, padec zračnega plovila, udarec zavarovančevega motornega vozila, manifestacije in demonstracije.

Dodatne nevarnosti so izbirne, zanje pa lahko sklenete zavarovanje pod pogojem, da ste že zavarovali nepremičnino za temeljne nevarnosti. Obseg temeljnega kritja se lahko z dodatnimi premijami razširi na škodo zaradi poplav, izliva vode iz vodovodnih ali odvodnih cevi, na posledice zaradi zemeljskega in snežnega plazua, udarca motornega vozila, ki ni last zavarovanca, na škodo, ki jo povzročijo visoke in talne vode, potres, vdor meteorne vode s streh zgradb, ...

■ Zavarovanje za zaščito pred posameznimi nevarnostmi

Pri večini zavarovalnic je poleg paketnega zavarovanja mogoče skleniti zavarovanje za zaščito pred posameznimi nevarnostmi kot samostojno zavarovanje ali kot dodatno zavarovanje k osnovnemu (npr. požarno zavarovanje, potresno zavarovanje, zavarovanje asistence).

■ Zavarovanje asistence

S sklenitvijo zavarovanja asistence si zagotovite neposredno pomoč v nujnih primerih, ko gre za škodo na domu, ogrožanje zdravja ali za neustrezne pogoje za bivanje. Zavarovanje krije obrtniške storitve, nekatere druge storitve (varovanje bivališča, stroške začasne namestitve) in svetovanje.

Pri izbiri zavarovanja doma je bistveno, da se zavedate, kaj zares obsega posamezno kritje in kakšne so omejitve odgovornosti zavarovalnice. Pomembno je, da pridobite podrobne informacije o tem, v katerih primerih vam zavarovalnica ne bo izplačala odškodnine. Med zavarovalnicami so razlike tudi v obsegu kritja za posamezne nevarnosti.

POZOR!

Zavarovanje doma ne krije primerov, ko vam iz domače garaže ukradejo avtomobil, čoln, motor, idr.. Vsa motorna vozila je treba za primer kraje zavarovati posebej s kasko zavarovanjem!

Zavarovanje stanovanjskih premičnin

Premoženje seveda ni le zgradba sama, ampak tudi njena vsebina, to je stanovanjska oprema in predmeti za osebno rabo. Zavarovanje t. i. stanovanjskih premičnin je lahko vključeno v zavarovanje nepremičnine, lahko pa ga sklenete kot samostojno zavarovanje. Preverite, katere premičnine so že vključene v zavarovanje nepremičnine.

Zavarovanje stanovanjskih premičnin vključuje stanovanjske premičnine v stalno naseljenih stanovanjskih objektih, ki so last zavarovanca in članov njegovega gospodinjstva, in stvari, s katerimi razpolaga zavarovanec, pa niso njegova last oziroma last članov gospodinjstva. Zavarujete lahko tudi stanovanjsko opremo in stvari za osebno rabo v stanovanjskih in pomožnih prostorih (na podstrešju, v kleti, v garaži, na terasi) ter gotovino, dragocenosti, umetniške predmete, vrednostne papirje, zbirke, listine in dokumente, shranjene v stanovanju. Nekatere zavarovalnice v zavarovanje stanovanjskih premičnin vključijo še stvari v stanovanjskih objektih, ki niso stalno naseljeni (počitniške hiše), medtem ko jih druge zavarujejo le na podlagi posebnega dogovora. S posebnim dogovorom in plačilom dodatne premije lahko zavarujete tudi nekatere dele stanovanja, kot so oplesk, poslikave, tapete, zidne, stropne in talne obloge, okenska stekla in ogledala, vitrine, steklene stene in pregrade.

Najprimernejše zavarovanje stanovanjskih premičnin je tisto, ki poleg opreme v stanovanju vključuje tudi tisto na podstrešju, stopnišču, kleti, dvorišču ali v nadomestnih prostorih. Tam je lahko spravljen vrtno pohištvo in orodje, kolesa, otroški in invalidski vozički, potrebščine za šport in potovanja, neregistrirani gumijasti čolni, perilo, živila, ozimnica, hladilnik, pralni stroj in podobni predmeti. Tako ste namreč zavarovani tudi za primer kraje kosilnice ali perila, ki ni v samem stanovanjskem objektu. Stvari, ki niso v stanovanju, so običajno zavarovane v vrednosti do 10 % zneska na zavarovalni polici.

■ Česa zavarovanje premičnin ne vključuje?

Pri zavarovanju stanovanjskih premičnin obstajajo številne omejitve, t. i. izključitve zavarovanja. Poglejmo si nekaj primerov.

- Zavarovanje ne krije škode, če se stvari uporabljajo zunaj zavarovanega stanovanja, ali če so bile odnesene iz zavarovančevega stanovanja (izjemi sta rop ali tatvina), vendar ne z namenom, da bi jih preselili v drugo stanovanje.
- Če zavarujemo dragocenosti, umetniške predmete, starine in druge dragocene predmete, moramo bodisi določiti večjo zavarovalno vsoto bodisi plačati dodatno premijo, saj so premične stvari običajno z zavarovalno pogodbo zavarovane samo do določenega zneska, ki pri predmetih velike vrednosti običajno ne zadošča za pokritje celotne škode.
- Denar in dragocenosti morajo biti spravljene v zaklenjeni blagajni, druge stvari pa v zaprtih in zaklenjenih prostorih. Nekatera zavarovanja sicer krijejo tudi škodo zaradi ropa ali kraje, čeprav denar in dragocenosti niso bile v zaklenjenem sefu, vendar je izplačana zavarovalnina precej manjša.
- Če pri tatvini niso vidni znaki vloma (poškodovana ključavnica, vrata, okna...), zavarovanec ne dobi odškodnine.
- Če želite predmete posebne vrednosti zavarovati tudi med prenašanjem in prevozom (rop, izguba ali uničenje v primeru prometne nezgode), morate to običajno storiti na podlagi posebnega dogovora.
- Zavarovanje strojev in naprav, t. i. strojelomno zavarovanje, velja le, če so bile obremenitve in delovne operacije normalne ali predpisane. Sklenitev zavarovanja ni mogoča za stroje in aparate, ki so starejši, kot je določeno v zavarovalnih pogojih.
- Zavarovanje satelitskih in kabelskih naprav prav tako velja le v primeru, če so poškodbe nastale ali so bile zavarovane stvari uničene pri normalni in tehnično predpisani uporabi opreme.

■ **Dodatna zavarovanja premičnin**

Zavarovalnice pri zavarovanju stanovanjskih premičnin ponujajo vrsto različnih možnosti, zato bodite posebej pazljivi, da boste izbrali ustrezno zavarovanje, ki naj vsebuje čim širši seznam različnih zavarovanih nevarnosti. Odločite se za takšen obseg zavarovanja, ki najbolj ustreza vašim potrebam in okolju, v katerem živite. Če v osnovno zavarovanje premičnin niso vključene vse nevarnosti, za katere želite zavarovati svoje premoženje, lahko sklenete dodatna zavarovanja. V nadaljevanju vam predstavljamo nekatera med njimi.

□ **Zavarovanje za primer vloma**

To zavarovanje krije škodo, ki nastane, če so zavarovane stvari odnesene, uničene ali poškodovane pri vlamu, ropu ali poskusu teh dejanj in škodo, ki zaradi teh dejanj nastane na zgradbi in njenih delih. Običajno to zavarovanje izberejo predvsem podjetja in podjetniki, seveda pa se zanj lahko odločijo tudi posamezniki. Priporočljivo je za tiste, ki v stanovanju hranijo veliko umetnin in drugih dragocenosti, saj lahko na podlagi tega zavarovanja dobijo višjo zavarovalnino, kot če bi imeli sklenjeno navadno zavarovanje stanovanjskih premičnin.

□ **Strojelomno zavarovanje**

Zavarovanje zagotavlja povrnitev škode, če so stroji, strojne in električne naprave in napeljave uničeni ali poškodovani pri normalni obremenitvi (torej pri uporabi, za katero so namenjeni).

□ **Zavarovanje opreme za sprejem in distribucijo satelitskih in kabelskih televizijskih in radijskih programov**

Zavarovanje vključuje antene, sprejemne in oddajne enote, podzemne in nadzemne kable, razdelilne omarice, ojačevalnike in pretvornike.

□ **Zavarovanje glasbenih instrumentov**

Zavarovanje ščiti glasbene instrumente, kovčke, v katerih so shranjeni, elektroakustične aparate z opremo in podobno, običajno pa velja tudi med prevozom, če so zavarovane stvari shranjene v notranjosti vozila.

Posredni udar strele

Osnovno požarno zavarovanje krije le škodo, ki nastane zaradi neposrednega udara strele, torej tisto škodo, ki jo povzroči strela s toplotno ali rušilno močjo, ali tisto, ki nastane zaradi udarca predmetov, ki jih je strela podrla ali vrgla na zavarovano stvar. Posredni udar strele morate zavarovati posebej!

Posredni udar strele je tisti, ki posredno deluje na električne vode in kovinske dele v stavbi in povzroči prenapetost, ki lahko poškoduje ali uniči električne aparate, včasih celo podometno napeljavo. Zavarovanje je smiselno, saj so v Sloveniji neurja s strelami vse pogostejša, poleg tega pa uporabljamo doma vedno več občutljivih elektronskih naprav. Lahko se zgodi, da vam bo zavarovalnica odobrila zavarovanje le v primeru, če za varnost skrbite tudi sami; morda vam bo zato priznala tudi popust na premijo.

Kako lahko poskrbite za varnost pred posrednim udarom strele?

Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele iz leta 2009 podrobno predpisuje ukrepe za zaščito pred posrednim udarom strele pri gradnji novih stavb. V starejših zgradbah lahko tveganje omejimo s klasično strelovodno napeljavo, s pravnimi ozemljitvami in dodatno prenapetostno zaščito v priključnih dozah za naprave. Za dodatno varnost pa je kljub temu še vedno smiselno skleniti zavarovanje.

Zavarovanje za primer potresa

Slovenija se razprostira na območju, kjer je nevarnost potresov srednje velika. Čeprav potresi pri nas niso prav močni, lahko zaradi razmeroma plitvih žarišč povzročijo dokaj veliko škodo. V Sloveniji so potresno najbolj ogrožena območja zahodne Slovenije, Ljubljane z okolico in Brežic. Zavarovanje za primer potresa je torej smiselno predvsem takrat, če živite na območju, kjer obstaja velika potresna nevarnost. Seveda je zavarovalna premija na takih območjih nekoliko višja. Potres običajno ni vključen v pakete zavarovanj doma, zato morate zavarovanje skleniti posebej. Pogoj je, da že imate sklenjeno zavarovanje hiše ali stanovanja oziroma stanovanjske opreme. Potresno zavarovanje vedno vključuje odbitno franšizo v dogovorjeni višini (največkrat od 2 % do 5 %), kar pomeni, da morate del škode zaradi potresa kriti sami.

Zavarovanje za primer poplav

Poplave so v Sloveniji poleg potresov najhujše naravne ujme. V zadnjih letih so vse bolj pogoste in vsi smo se lahko prepričali, kako veliko materialno škodo lahko povzročijo. Slovenija je glede na verjetnost poplav razdeljena na poplavne razrede. Višina zavarovalne premije je odvisna od poplavnega razreda: čim višji je, višja je premija. Zavarovanja seveda ni smiselno skleniti, če živite na območju, kjer praktično ni verjetnosti, da se bo zgodila poplava.

Nekatere zavarovalnice so nevarnost poplave že vključile v različne pakete za zavarovanje doma, ki jih ponujajo. Opozarjamo pa, da večina zavarovalnic v sklenjenem paketu zavarovanja krije škodo zaradi poplave le do določene višine (običajno od 3.000 do 10.000 evrov). Če je v zavarovalni polici za vašo hišo določena zavarovalna vsota 200.000 evrov, boste zaradi škode, ki je nastala zaradi poplave, dobili samo 5.000 evrov, čeprav škoda nekajkrat presega ta znesek. Zavarovalno vsoto lahko povečate z doplačilom zavarovalne premije.

Pred izbiro zavarovanja

Izbira ustreznega zavarovanja žal ni preprosta, vendar pa vas lahko napačna odločitev drago stane: ko bo škoda nastala, od zavarovalnice ne boste dobili pričakovane odškodnine. Preden se odločite za zavarovanje doma, je zato dobro upoštevati naslednje nasvete.

■ Premislite, za katere nevarnosti je smiselno zavarovati vaš dom!

Predvsem premislite, katere nevarnosti lahko ogrozijo vašo nepremičnino (Živate na potresnem območju ali na poplavnem območju? Stoji vaša hiša na pobočju, ki bi bilo lahko izpostavljeno zemeljskemu ali snežnemu plazju?). Preden primerjate ponudbo zavarovanj, si pripravite seznam.

■ Pripravite podatke o nepremičnini, ki jo želite zavarovati.

Med te podatke sodijo: leto gradnje oziroma obnove, gradbena izvedba, površina prostorov, idr. Pripravite tudi približno oceno vrednosti stanovanjske opreme.

■ Poiščite informacije o tem, kakšna zavarovanja doma ponujajo zavarovalnice.

Preglejte podatke na spletnih mestih zavarovalnic, oglasite se v najbližji poslovalnici, ali pa pridobite informacije na brezplačni informativni številki zavarovalnice.

■ Zastopniku natančno pojasnite svoje želje in potrebe. Zahtevajte informativno gradivo, informativni izračun in splošne pogoje za izbrano zavarovanje.

Ne odločajte se za zavarovanje že ob prvem obisku zavarovalniškega zastopnika! Natančno preglejte izračune in splošne pogoje, da boste vedeli, kaj je vključeno v zavarovanje in kaj ne.

■ Primerjajte ponudbe zavarovalnic!

Izločite tiste ponudbe zavarovalnic, od katerih niste dobili popolnih informacij, zastopnika pa je zanimalo le, kako bi vam prodal čim več. Imena nevestnih in neprofesionalnih zastopnikov sporočite zavarovalnici. Včasih je lahko obisk zavarovalnice učinkovitejši od obiska zastopnika na domu.

Pred izbiro zavarovanja

■ Preberite splošne pogoje in preverite, kaj sploh vključuje zavarovanje!

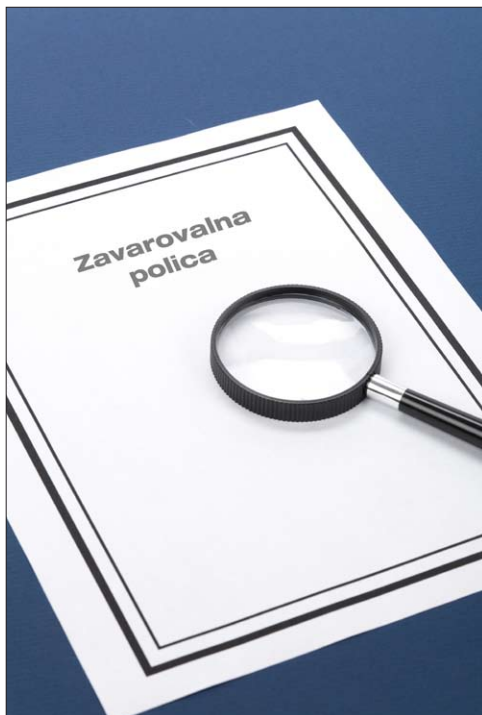
Pred sklenitvijo zavarovanja natančno preberite splošne pogoje ter preglejte informativno polico. Preverite predvsem, kaj obsega zavarovanja, katere so zavarovane nevarnosti, za katere primere zavarovanje ne velja (izključitve odgovornosti) in omejitve odgovornosti zavarovalnice, da ne boste razočarani, ko vam zavarovalnica za škodo ne bo izplačala ničesar ali pa manj, kot ste računali.

■ Premislite, ali se vam izplača skleniti zavarovanje na novo vrednost!

Preverite, ali izbrano zavarovanje premoženja vključuje povrnitev škode glede na dejansko ali glede na novo vrednost premoženja, oziroma preverite, če lahko sami izbirate med tema dvema možnostma. Čeprav so zavarovanja na novo vrednost nekoliko dražja, velja razmisliti, kolikšen del odškodnine bi v primeru škode izgubili, če bi premoženje zavarovali za dejansko vrednost.

■ Bodite pozorni na omejitve kritja.

Zavedajte se, da vse nevarnosti, ki so našteje v zavarovalni polici, niso krite do višine zavarovalne vsote. Škoda zaradi posrednega udara strele je lahko krita le do višine 1.000 evrov. Seveda lahko zavarovalno vsoto za posamezno nevarnost ustrezno povečate, če se vam to zdi potrebno.

Pred izbiro zavarovanja

■ Pazite na morebitno odbitno franšizo.

Lahko se zgodi, da zavarovalnica ne bo krila celotne škode, ampak jo boste morali delno plačati sami. Zato natančno preverite, ali je za katero od zavarovanih nevarnosti predvidena odbitna franšiza in kakšen je odstotek, da ne boste neprijetno presenečeni.

■ Pred podpisom police še enkrat pretehtajte odločitev.

Če je obseg zavarovanja res takšen, kot ga želite, se z zastopnikom dogovorite za nov obisk. Pojasni naj vam morebitne nejasnosti in šele nato sklenite zavarovanje. Vprašajte, kakšne so vaše obveznosti, ko nastane škoda.

■ Ne zaupajte slepo temu, kar vam pripoveduje zavarovalni zastopnik!

Pri obiskih zavarovalnih zastopnikov se pogosto zgodi, da vas bodo skušali prepričati, da bi sklenili čim večji obseg zavarovanja in da se bi odločili še za dodatna zavarovanja. Velikokrat tudi zamolčijo, da sklepate zavarovanje za večletno obdobje, tudi za 10 let in več, pogojev za prekinitev takšnega zavarovanja pa ne pojasnijo.

■ Preverite, kakšni so pogoji za prekinitev zavarovanja.

Če sklepate večletno zavarovanje, se še pred sklenitvijo obvezno prepričajte, kakšni so pogoji za prekinitev takšnega zavarovanja.

POZOR: premoženjsko zavarovanje lahko sklenete za daljše obdobje (več kot 5 ali 10 let). Zavarovalnice v tem primeru ponujajo popust na premijo (tudi do 30 %). Če se odločite za večletno zavarovanje, se najprej pozanimajte, kakšne so možnosti za predčasno prekinitve zavarovanja, saj nekatere zavarovalnice glede tega postavljajo nekatere omejitve. Tako se vam lahko zgodi, da zavarovanja v prvih treh letih sploh ne boste mogli prekiniti. Nekatere zavarovalnice pa vam bodo, če se boste odločili za predčasno prekinitev, zaračunale še razliko do polne premije, ki je niste plačali zaradi dolgoročnega popusta. Zavarovalnica lahko med trajanjem zavarovanja spreminja pogoje in višino premije, lahko pa se spremenijo tudi vaše potrebe. Zato je smiselno, da vas vsako leto, ko zavarovanje poteče, obišče zastopnik in z njim preverite, ali je vaše zavarovanje še ustrezno.

Premislite, če boste lahko z odškodnino nadomestili škodo?

Ko nastane škodni primer, za katerega imate sklenjeno zavarovanje, bo zavarovalnica, čeprav je ugotovljena škoda večja, izplačala odškodnino največ do višine, ki je bila dogovorjena v zavarovalni pogodbi. Znesek škode, do katerega odgovarja zavarovalnica, se imenuje zavarovalna vsota, v nekaterih primerih pa je lahko še dodatno omejena. Tako se lahko na primer zgodi, da boste od zavarovalnice za škodo, ki je nastala zaradi izlitja vode, dobili največ 1.500 evrov, čeprav je bila dogovorjena zavarovalna vsota za tovrstno škodo 300.000 evrov; v vaši zavarovalni polici je bila namreč določena dodatna omejitev jamstva zavarovalnice za primer izlitja vode na 1.500 evrov.

Določitev vrednosti premoženja

Zavarovalnica običajno izračuna vrednost nepremičnine glede na njeno površino (bivalne površine, pomožni prostori, garaža, itd.) in vrsto gradnje oz. glede na gradbene razrede (masivni, montažni, leseni objekti, itd.). Poleg tega upoštevajo tudi adaptacije na samem objektu. Lokacija objekta je pomembna pri dodatnih zavarovanjih, npr. potresno zavarovanje, zavarovanje za primer poplav ipd.

Nekatere zavarovalnice pri vrednosti opreme in drugih premičnin upoštevajo oceno zavarovalnega zastopnika, ki pa ni nujno točna. Težave zaradi nepravilne določitve vrednosti premoženja (nepremičnine, stvari) se pojavijo, ko nastane škoda in je oprema in druge premičnine »podzavarovana« (podcenjena vrednost glede na zavarovalno vsoto) oziroma »nadzavarovana« (precenjena vrednost glede na zavarovalno vsoto). Pojma sta zelo pomembna, še posebej ko se zgodi škodni primer. Če vas skrbi, da je morebiti zavarovalna vsota za vaše premoženje, ki jo je določila zavarovalnica, premajhna in ne bi krila škode, povprašajte, kako bi jo lahko natančneje določili, oziroma povečali/zmanjšali. Pri oceni vrednosti se lahko odločite tudi za pomoč in strokovno mnenje cenilca. Seveda stroški cenitve niso majhni, zato je ta ponavadi smiselna le, če imate v stanovanju dragocenejše predmete (drage kamne, zbirateljske zbirke, vredne slike in podobno). V tem primeru je lahko cenitev predpogoj za določitev zavarovalne vsote.

■ Podzavarovanje/nadzavarovanje

Podzavarovanje pomeni, da je bila vaša nepremičnina (oziroma oprema) podcenjena in boste zato upravičeni do manjše (premajhne) odškodnine. Tako boste pri hiši, ki je vredna 200.000 evrov, zavarovana pa je bila za zavarovalno vsoto 160.000 evrov, v primeru škode zaradi požara v višini 40.000 evrov dobili izplačano le odškodnino 32.000 evrov, saj je bil faktor podzavarovanja 0,8.

Pri nadzavarovanju pa je zavarovalna vsota večja od dejanske vrednosti premoženja. Pomembno pa je vedeti, da ne boste dobili več odškodnine, kot vam pripada, čeprav ste ves čas zavarovanja plačevali več, kot bi morali.

■ Zavarovanje premoženja na novo ali na dejansko vrednost

Zavarovanje na novo vrednost zagotavlja, da bo zavarovalnica, če bodo zavarovani predmeti uničeni, povrnila znesek, ki bo enak njihovi vrednosti, kot če bi bili novi - torej se ne upošteva njihova obraba oziroma amortiziranost, tako kot to velja pri zavarovanju na dejansko vrednost. Razlika med zavarovanjema je tudi v višini premije, ki je seveda pri zavarovanju na novo vrednot višja.

Običajno velja, da na novo vrednost ne morete zavarovati stvari, katerih dejanska vrednost je manjša od določenega odstotka vrednosti nove stvari (npr. je manjša od 60 % vrednosti nove stvari).

Zgodil se je škodni primer, kaj zdaj?

Čeprav ste s sklenjeno zavarovalno pogodbo upravičeni do zavarovalnine, pa morate storiti vse, kar je v vaši moči, da bi preprečili nadaljnjo škodo ali jo vsaj omejili. Če na primer neurje poškoduje parket v vaši hiši, ker ste pustili odprto strešno okno, zavarovalnica škode najbrž ne bo poravnala.

O škodi morate takoj, ko je mogoče, obvestiti zavarovalnico, v nekaterih primerih pa tudi policijo (vlom ali rop).

V zavarovalnih pogojih za vaše zavarovanje je določen rok, v katerem morate najpozneje obvestiti zavarovalnico o škodi. Na zavarovalnici vam bodo razložili, katere dokumente potrebujete za prijavo škode in kje lahko dobite obrazce za prijavo škode. Nekatere zavarovalnice imajo obrazce za prijavo škode objavljene na svojih spletnih mestih.

Če je škoda v vašem domu tolikšna, da v njem ni mogoče prebivati, obvestite zavarovalnico, kje začasno stanujete.

V vaši zavarovalni polici in splošnih pogojih preverite, če ste morda upravičeni do npr. asistencije zavarovalnice (varovanje doma, nadomestna namestitvev, povračilo stroškov prevoza ipd.) ali do drugih pravic.

Pomembno je, da ne začnete s spremembami in popravili poškodovane nepremičnine ali stvari (pa čeprav začasnimi), če vam zavarovalnica tega ne dovoli, oziroma še ni opravila ogleda in popisa nastale škode.

informacije, ki jim lahko zaupate

www.zps.si

OSEBNE FINANCE

Zavarovanje doma

- Pripravila:** Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije
- Založnik:** Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave
- Uredila:** Meta Stegenšek
- Oblikovanje:** Vizualgrif, d. o. o., Ljubljana
- Fotografije:** Shutterstock

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
URAD RS ZA VARSTVO POTROŠNIKOV

www.uvp.gov.si, e: uvp.mg@gov.si
Kotnikova 28, 1000 Ljubljana
t: 01 478 36 18, f: 01 478 34 40

<http://www.uvp.gov.si/>

Brošura je del projekta Izobraževanje in informiranje potrošnikov na področju finančnih storitev v letu 2010, ki ga sofinancira Urad RS za varstvo potrošnikov v višini 54.080,00 evrov.